

תת"ע 2902/08/15 - מדינת ישראל נגד אלחנן ישר

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 2902-08-15 מדינת ישראל נ' ישר אלחנן
בפני כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אלחנן ישר

הנאשם

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

האישום

כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של נהיגה במהירות של 139 קמ"ש בדרך בין עירונית בה מותרת מהירות מרבית של 90 קמ"ש בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות").

העובדות שאינן במחלוקת

ביום 8.6.15 בשעה 03:10 לפנות בוקר נהג הנאשם ברכב מ.ר. 7441466 (להלן-רכב הנאשם) בכביש מס' 3 בק"מ 263 לכיוון דרום. כביש מס' 3 הינו כביש דו סטרי הכולל שני נתיבים לכל כיוון המופרדים על ידי מעקה בטון. בק"מ 266 ישנו פתח המאפשר מעבר לרכב ביטחון.

באותה שעה עמדה ניידת משטרה מול מעבר הביטחון כשפניה לכיוון צפון בניגוד לכיוון התנועה ובה ישבו השוטר אורי יצחק (להלן-השוטר) ולצדו המתנדבת חנה גבריאלי (להלן-המתנדבת).

השוטר מדד את מהירות הנסיעה של כלי הרכב הנוסעים בכביש באמצעות מכשיר למדידת מהירות מסוג דבורה .

במד המהירות נקלט רכב שהיה בודד בכביש שנסע במהירות של 144 קמ"ש העולה על המהירות המותרת בכביש 3.

השוטר אשר נהג בניידת ביצע פניית פרסה במטרה לעצור את הרכב הנמדד.

הניידת נסעה עד צומת נחשון שם עצרה את רכב הנאשם אשר התכוון לפנות שמאלה בצומת, והשוטר הורה לנאשם לעצור בתחנת האוטובוס על כביש 44.

המרחק בין מקום ביצוע העבירה שנקלטה במכשיר הדבורה ועד צומת נחשון הוא 4.2 ק"מ.

מדובר בקטע כביש המתקל שמאלה.

בין מקום ביצוע העבירה לצומת נחשון קיים מחלף בקוץ המאפשר כניסה ויציאה של כלי רכב.

המרחק בין מקום ביצוע העבירה ועד מחלף בקוץ הוא 1.2 ק"מ.

עיקרי המחלוקת

1. האם הרכב הנמדד במכשיר הדבורה הוא רכבו של הנאשם.

לטענת המאשימה מדובר ברכב הנאשם שהיה בודד בכביש עמו נשמר קשר עין רצוף עד לעצירתו.

לטענת הנאשם קשר העין עם הרכב הנמדד ניתק כאשר ביצעה הניידת פניית פרסה ובהתחשב בכך שמדובר בכביש המתקל שמאלה.

2. מיומנות הפעלת המכשיר בידי השוטר.

הראיות

מטעם המאשימה העידו המתנדבת והשוטר ובאמצעותם הוגשו המוצגים הבאים:

1/ מזכר מאת המתנדבת, ת/2 הזמנה לדין וכתב אישום שנרשם על ידי השוטר, ת/3 זיכרון דברים להפעלת מכשיר הדבורה, ת/4 תע"צ לביצוע ביקורת תקופתית למכשיר הדבורה (הוגש בהסכמה), ת/5 העתק מכרטיס המכשיר (הוגש בהסכמה) ת/6 ביקורת תקופתית למד המהירות (הוגש בהסכמה), ת/7 אישור בדבר נטילת רישיון נהיגה וזימון לשימוע, ת/8 שימוע והחלטה בדבר פסילה מנהלית (הוגש בהסכמה).

בנוסף הוגשה בהסכמה ת/9 חוות דעת מומחה של רפ"ק ירון וינרב (להלן: "המומחה מטעם המאשימה") אשר לא נחקר על חוות הדעת.

מטעם הנאשם העידו הנאשם ומומחה מטעמו משה יוסמן (להלן: "המומחה מטעם הנאשם").

ובאמצעותם הוגשו המוצגים הבאים: 1/ - 6 תצלומים כביש 3, נ/2 מפת גוגל ובו מסומן מעבר הביטחון מולו עמדה

עמוד 2

הניידת, נ/3 חישוב זווית עיקול הכביש שערך הנאשם, נ/4 מפה נוספת מגוגל, נ/5 דיסק המתעד את השיחה בין הנאשם לבין השוטר והמתנדבת ביום האירוע, נ/6 תמלול הדיסק, נ/7 חוות דעת מומחה משה וייסמן.

עין

האם ניתן היה לשמור על קשר עין עם הרכב הנמדד אשר חלף על פני הניידת

על פי חוות דעת המומחה מטעם המאשימה (ת/9) ניתן לשמור על קשר עין רצוף עם רכב החולף על פני הניידת למרחק של 820 מטרים קדימה חרף ההתעקלות הרחבה וניתן אף לבצע האכיפה כשהרכב נמצא במרחק של 620 מטר לפני הניידת באופן שאפשר לשוטר להתחיל את פניית הפרסה עוד לפני שהרכב חלף על פניו.

המומחה מטעם הנאשם התייחס בחוות דעתו (נ/7) לעובדה שלצד מעבר הביטחון בו עמדה הניידת מוצב תמרור שמסתיר את שדה הראיה אך מעבר לכך לא קבע ממצאים לעניין שדה הראיה במקום. כמו כן על פי חוות דעתו משך הזמן הדרוש לניידת לבצע פניית פרסה הוא לפחות 4 שניות, באופן שרכב הנאשם חלף על פניה מרחק של לפחות 154.44 מטרים מהם.

איני מקבלת כעובדה את טענת המומחה מטעם המאשימה כי הניידת יכולה הייתה להתחיל בפניית הפרסה לפני שהרכב הנמדד חלף על פניה. טענה זו כלל לא נטענה על ידי השוטר או המתנדבת. העובדה שניתן לראות למרחק של 620 מטר אינה מעידה על כך שזהו המרחק ממנו נמדד הרכב.

על פי עדות השוטר מרגע המדידה חולפות מספר שניות עד אשר השוטר והמתנדבת מתארגנים ליציאה לאכיפה (פרוט' עמ' 9 ש' 19-20). סביר להניח כי הרכב הנמדד חלף על פניהם בטרם יצאו לפרסה.

קביעה כי הרכב הנמדד היה במרחק של 620 מטר מהניידת אינה מתיישבת עם העובדה שהרכב הנמדד נעצר רק לאחר 4.2 ק"מ ממקום המדידה ולא קודם לכן. אציין כי המומחה מטעם המאשימה כלל לא התייחס למרחק שנסעה הניידת עד לעצירת הרכב.

סבורה אני כי חוות הדעת של הצדדים משלימות זו את זו ומהן עולה מחד שדה הראיה של השוטר והמתנדבת למרחק 820 מטרים, ומאידך חישוב הדרך שעובר רכב במהירות של 139 קמ"ש על ציר הזמן. משכך ניתן לקבוע כי ניתן היה לשמור על קשר עין רציף עם הרכב הנמדד עד למרחק של 820 מטרים ממקום עמידת הניידת באופן היפותטי אם בכל שניה הרכב עובר 38.61 מטר בשנייה לפי חוות הדעת של הנאשם ואם הניידת יצאה במהירות אחריו.

כיון שאין מחלוקת של ממש בשאלת שדה ראייה אין טעם לדון בשאלת רוחב העיקול.

כיון שאין בידי ראיה לכך שהמרחק בין הניידת לרכב הנמדד היה 620 מטר אין מקום לדון בטענה של המומחה מטעם המאשימה לפיה ניתן לבצע אכיפה כשהרכב הנמדד נמצא במרחק של 620 מטר לפני הניידת באופן שיאפשר לשוטר להתחיל את פניית הפרסה לאחר המדידה במכשיר עוד לפני שהרכב הנמדד חלף אותו.

בנסיבות אלה אני קובעת שהניידת יכולה הייתה לשמור על קשר עין עם הרכב הנמדד.

האם בפועל שמרו השוטר והמתנדבת על קשר עין עם הרכב הנמדד

לפי עדותה של המתנדבת והמזכר שהגישה לא ניתן לקבוע כי נשמר קשר עין רציף עם הרכב הנמדד. בהתאם למזכר ת/1 הניידת נסעה אחרי הרכב "שהיה בודד על הכביש". המתנדבת לא זכרה בעדותה את המקרה הספציפי ואמרה שתמיד שומרים על קשר עין רציף. כשנשאלה מדוע לא רשמה במזכר ששמרה על קשר עין רציף השיבה: "כי ידענו על איזה רכב מדובר, היית בודד על הכביש, חייבים לראות אותך בכל מקרה, איך ניסע אחריו?" (פרוט' עמ' 3 ש' 24-25). דהיינו המתנדבת הניחה כי נשמר קשר עין, על אף שהדבר לא נרשם במזכרה ועל אף שלא זכרה את המקרה.

עוד אמרה המתנדבת בעדותה כי יתכן שזמן מה לפני ואחרי הרכב הנמדד היו עוד כלי רכב בכביש: "לפני שהרכב נמדד יכול להיות שהיו רכבים אחרים ואחר כך, אבל שתי דקות לפני ואחרי יכול להיות שהיו עוד רכבים." (פרוט' עמ' 3 ש' 9-10).

המתנדבת ציינה כי הם יוצאים במהירות לפניית פרסה אחרי הרכב כשהרכב מונע והם בתוכו.

בדו"ח ת/2 רשם השוטר שנשמר קשר עין עם רכב הנאשם תוך כדי הנסיעה אחריו. השוטר ציין כי הרכב היה לבד על הכביש הן בהקשר של המדידה (לצורך דיוק המדידה) והן בהקשר של האכיפה ועצירת הרכב. בעדותו אמר השוטר כי העובדה שרכב הנאשם היה בודד על הכביש הקלה על שמירת קשר העין עמו: "כמו שציינתי בדוח הרכב הגיע מכיוון צפון בודד לחלוטין ללא שום כלי רכב לכיוון נסיעתו, בצעתי פניית פרסה שמרתי על קשר עין עם הרכב שנמדד, מדובר בשעת לילה מאוחרת 3 לפנות בוקר, תנועה בכביש הייתה דלילה ביותר דבר שהקל עלי לשמור על קשר עין" (פרוט' עמ' 9 ש' 9-11). השוטר לא זכר כמה זמן עבר מרגע ביצוע המדידה ועד לרגע שהחל בנסיעה בעקבות הנאשם והשלים את הפרסה. לדבריו מדובר בכמה שניות, אך לא ידע כמה (פרוט' עמ' 11 ש' 3-5).

הנאשם שוחח עם שוטר והמתנדבת והקליט את השיחה. מהשיחה עולה כי השוטר והמתנדבת הסבירו שוב ושוב לנאשם כי הם יודעים שהוא זה שנסע מהר כיוון שהיה בודד על הכביש. השוטר אמר לו "כי בכיוון שנמלטת לכיוון הנסיעה שלך לא היה אף רכב, אוקיי? עשיתי פרסה נסעתי אחריו אף רכב לא עבר, אתה היית לבד בודד בכיוון הנסיעה שלך." (נ/6 עמ' 3 ש' 19-21). המתנדבת מוסיפה ואמרת: "אם היה עוד רכב, לא היינו.. לא היינו בטוחים" (שם ש' 22).

השוטר התבקש להסביר את הפער בין תשובתו לנאשם בשיחה שהוקלטה לבין הרשום בת/2 והשיב: "לא הבנתי את השאלה. הוא שאל אותי איך אני יודע שזה הוא ועניתי שזה הרכב הנמדד כי הוא בודד על הכביש, ואף רכב לא עבר מאז שנמדדת ועד שביצעתי את הפרסה. לעניין הקשר עין כתבתי בנסיבות בת/2." (פרוט' עמ' 10 ש' 24-26).

לאור האמור אני סבורה שיש קושי לקבוע האם נשמר קשר עין לצורך המדידה או לצורך האכיפה.

בזמן האירוע שאל הנאשם את השוטר והמתנדבת שאלות ברורות על מנת לברר איך הם ידעו כי הוא הרכב שנמדד וכי לא מדובר ברכב אחר ולא באשר למדידה. בשום שלב לא אמרו לו השוטר והמתנדבת כי שמרו על קשר עין רציף עמו. יתר על כן, דברי המתנדבת במקום "**אם היה עוד רכב לא היינו בטוחים**" מאששת במידה רבה את החשש כי הם הסתמכו על כך שהרכב היה בודד ולא על קשר עין.

אני סבורה כי הן השוטר והן המתנדבת לא נתנו דעתם להבדל בין שני הדברים ולאפשרות כי יתכן בלבול בשעת לילה כה מאוחרת כשיש כלי רכב מעטים על הכביש.

העובדה שהדבר צוין רק בדוח (ת/2), אך לא במזכרה של המתנדבת ולא בשיחה בין הנאשם לשוטר ולמתנדבת עובר לאירוע, מעוררים ספק בליבי בקשר לעובדה זו.

לאחר ששמעתי הן את השוטר הן את המתנדבת ועיינתי במסמכים נותר בליבי ספק באשר לאפשרות כי שמרו על קשר עין רציף עם הרכב הנמדד.

על כן אני קובעת כי לא ניתן לקבוע מעל לכל ספק כי נשמר קשר עין רציף בין השוטר והמתנדבת לרכב הנמדד.

האם ישנה אפשרות כי הרכב הנמדד אינו רכבו של הנאשם

האכיפה בוצעה בשעת לילה מאוחרת שעה שנוסעים בכביש כלי רכב מעטים.

עם זאת רק בשל כך לא ניתן לשלול על הסף בלבול בין הרכב הנמדד לרכב הנאשם.

המומחה מטעם הנאשם העלה שתי אפשרויות רלוונטיות. האחת היא שהרכב הנמדד פנה לכיוון בקוע והשנייה היא שהרכב הנמדד אשר נסע מהר חלף על פני רכב הנאשם והמשיך בנסיעה דרומה לאשדוד בעוד הנאשם שנסע לאט יותר עצר ברמזור.

שתי האפשרויות אינן בלתי אפשריות בנסיבות המקרה.

על פי חוות דעת המומחה מטעם המאשימה יש לניידת שדה ראייה של כ- 820 מטרים דהיינו השוטר והמתנדבת לא יכלו לראות את המתרחש בצומת בקוע הנמצא במרחק של 1.2 ק"מ ממקום עמידת הניידת. כמו כן בהחלט יתכן כי הרכב הנמדד עקף את רכב הנאשם מחוץ לשדה הראייה של השוטר והמתנדבת.

בעדותו אמר הנאשם כי הוא שמר על המהירות המותרת, והדבר אף צוין ב"דברי הנהג/ת" בת/2. הנאשם לא זכר שעקף אותו רכב, אך הסביר שהדבר נובע מכך שבאותו שלב הוא לא שם לב לפרטים אלו וכדבריו "**לא חיפשתי רכב אחר ואם היה וודאי שראיתי אותו, אבל באותו זמן לא חשבתי אם אני צריך לחפש אותו או לא, באותו הזמן זה היה**

נראה דבר שגרתיו ולכן לא יכולתי לשים לב. (פרוט' עמ' 14 ש' 20-21).

ב"כ המאשימה בקש להזים את עדות הנאשם באמצעות הפניה לציטוט מתוך דברי הכפירה שלו במסגרתם אמר כי "נסעו עוד מכוניות" (פרוט' 1 ש' 19-20). לעניין זה יצוין כי הנאשם לא טען בכפירתו שהוא יודע על רכב שעקף אותו אלא שבאופן כללי בכביש נוסעות מכוניות רבות וכי לדעתו לא די באמירה שהיה רכב בודד לצורך ביצוע אכיפה.

איני סבורה כי נפל דופי בעדות הנאשם. העובדה שהנאשם לא טען כי יצא ממושב בקוע, שהיא כמובן הטענה הפשוטה ביותר שבכוחה היה למלט אותו מאימת הדין, ולא טען כי הבחין ברכב העוקף אותו, דווקא אלו מגבירות את מהימנותו בעייני ואת ניסיונו לתאר את המציאות כהווייתה.

כמו כן הנאשם העיד כי לא עמד ברמזור זמן רב בטרם התחלף על אף שהיה בכך כדי לפעול לטובתו אלא אמר כי מרגע שעצר ברמזור הוא התחלף לירוק והניידת כבר הייתה מאחוריו. עובדה זו אינה שוללת את האפשרות שרכב אחר, שהוא הרכב הנמדד חלף קודם לכן על פני הנאשם אך מקטינה אפשרות זו. עובדה זו שגם אותה הנאשם ציין ללא שנשאל על כך אף היא מגבירה את מהימנותו בעייני.

איני מוצאת צורך להיכנס ליתר טענות ב"כ המאשימה לעניין מהימנותו של הנאשם וסבורה אני כי אין בהן ממש. מכל מקום הנאשם התמודד איתן אחת לאחת בעדותו וסיפק הסבר מניח את הדעת באשר לטענות אלו.

אמנם לא הוכח כי על הכביש היו כלי רכב נוספים או כי הרכב הנמדד פנה לבקוע או חלף על פני רכב הנאשם אך אפשרויות אלו אותם העלה הנאשם הן אפשרויות סבירות ויש בהם כדי להקים ספק סביר לאשמתו של הנאשם.

אציין אגב אורחא, כי לא כל אימת שיהיה מדובר ברכב בודד ולא נשמר קשר עין תישלל האפשרות להרשיע, והכל תלוי בנסיבות ובהתכנות של תרחיש סביר כבמקרה דנן שיש בו כדי להעלות ספק סביר. (וראו לעניין מהותו של הספק הסביר למשל בע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' קריאף**, מיום 21.1.15)

לסיכום, אני קובעת כי בנסיבות דנן, לא די בטענה כי רכבו של הנאשם היה רכב יחיד על הכביש כדי להבטיח שאכן מדובר באותו רכב שנמדד וזאת ללא ספק סביר.

בשים לב לקביעותי כאמור לא מצאתי מקום לדון בטענות הנאשם לעניין מהימנות הפעלת מכשיר הדבורה.

לאור האמור אני קובעת כי המאשימה לא עמדה בנטל ההוכחה להוכיח אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר, ועל כן אני מזכה את הנאשם מחמת הספק.

מזכירות תשלח פסק הדין לצדדים ותבטל מועד הדיון ביומן.

ניתנה היום, י"א חשוון תשע"ח, 31 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.